

NOTATKA ze wspólnego posiedzenia

Komisji Ustawodawczej

oraz

Komisji Budżetu i Finansów
Publicznych

Nr posiedzenia: 264

Nr posiedzenia: 156

Data posiedzenia: 23 kwietnia 2014 r.

Posiedzeniu przewodniczył: przewodniczący Komisji Budżetu i Finansów Publicznych Kazimierz Kleina.

Porządek posiedzenia: 1. Pierwsze czytanie projektu ustawy o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa (druk senacki nr 596).

W posiedzeniu uczestniczyli: – senatorowie członkowie Komisji Ustawodawczej: Marek Borowski, Grzegorz Czelej, Witold Gintowt-Dziewałtowski, Stanisław Jurcewicz, Maciej Klima, Andrzej Matusiewicz, Bohdan Paszkowski, Bolesław Piecha, Leszek Piechota, Andrzej Szewiński, Grażyna Sztark, Piotr Wach i Piotr Zientarski,

– senatorowie członkowie Komisji Budżetu i Finansów Publicznych: Grzegorz Bierecki, Leszek Czarnobaj, Beata Gosiewska, Kazimierz Kleina, Tadeusz Kopeć, Marek Martynowski, Witold Sitarz,

– goście:

- Ministerstwo Finansów:
 - zastępca dyrektora Departamentu Polityki Podatkowej Włodzimierz Gurba,
 - zastępca dyrektora Departamentu Administracji Podatkowej Grzegorz Mróz,
- Prokuratoria Generalna Skarbu Państwa:
 - starszy radca Krzysztof Buczyński,
- Helsińska Fundacja Praw Człowieka:
 - przedstawiciel Adam Płoszka,
- Kancelaria Senatu:
 - pracownicy Biura Legislacyjnego: Szymon Giderewicz oraz Marek Jarentowski.

Przebieg posiedzenia:

Ad 1. O projekcie ustawy poinformował przedstawiciel wnioskodawców senator Bohdan Paszkowski. Celem projektu jest dostosowanie systemu prawa do wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 8 października 2013 r. dotyczącego ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa. Trybunał Konstytucyjny stwierdził, że art. 70 §6 ustawy – Ordynacja podatkowa jest niezgodny z art. 64 ust. 2 Konstytucji RP, który mówi, że

własność i inne prawa majątkowe oraz prawo dziedziczenia podlegają równej dla wszystkich ochronie prawnej. Art. 70 ustawy – Ordynacja podatkowa przewiduje, że zobowiązanie podatkowe przedawnia się z upływem 5 lat. Tymczasem zakwestionowany §6 mówił, że nie ulegają przedawnieniu zobowiązania podatkowe zabezpieczone hipoteką, jednakże po upływie przedawnienia zaległość podatkowa może być egzekwowana tylko z przedmiotu hipoteki. Nowelizacja art. 70 nadała §6 inną treść, natomiast dotychczas zawarta w nim norma po modyfikacji została przeniesiona do §8, który obecnie przewiduje, że przedawnieniu nie ulegają także zobowiązania podatkowe zabezpieczone zastawem skarbowym. TK uznał, że jest to przekroczenie określonego w konstytucji władztwa podatkowego – granice władztwa podatkowego państwa wyznacza zasada równości i zasada sprawiedliwości.

Rozwiązania prawne zawarte w projekcie inicjatywy ustawodawczej Senatu mają na celu zmianę ustawy – Ordynacja podatkowa polegającą na uchyleniu ust. 8 w art. 70. Ta zmiana ma wejść w życie z początkiem przyszłego roku podatkowego – 1 stycznia 2015 r. Senator Bohdan Paszkowski poinformował, że do Komisji Ustawodawczej wpłynęło wiele pozytywnych opinii. Negatywnie opiniowało projekt tylko Ministerstwo Finansów.

Zastępca dyrektora Departamentu Polityki Podatkowej w Ministerstwie Finansów Włodzimierz Gurba wyjaśnił treść wyroku TK i stwierdził, że Ministerstwo Finansów przygotowuje projekt ustawy uwzględniający bardziej systemowe rozwiązania, między innymi w zakresie podważonych wyrokiem TK przepisów prawnych. Projekt jest już na etapie finalnych prac resortowych i w najbliższym czasie zostanie skierowany do konsultacji społecznych. Zwrócił również uwagę na konsekwencje finansowe dla budżetu państwa wynikające z przyjęcia inicjatywy ustawodawczej Senatu.

W dyskusji senator Piotr Zientarski wyjaśnił, że wprowadzenie przepisów projektowanej inicjatywy ustawodawczej Senatu nie spowoduje działania prawa na niekorzyść Skarbu Państwa.

Przedstawiciel Biura Legislacyjnego Kancelarii Senatu Marek Jarentowski zwrócił uwagę, że projekt senacki uniezależnia zobowiązania podatkowe od hipoteki. Zobowiązanie powinno przedawnić się na ogólnych zasadach, niezależnie od tego, czy jest możliwość zabezpieczenia go hipoteką, czy nie. Część tych zobowiązań, w przypadku których upłynął pięcioletni okres, może się przedawnić, ale to dotyczy również wielu innych zobowiązań niezabezpieczonych hipoteką czy zastawem. Jeżeli zobowiązanie podatkowe przedawnia się po 5 latach, to nie powinno mieć znaczenia to, czy jest możliwość zabezpieczenia hipoteką, czy nie. Tej ogólnej zasady bronił TK.

Senator Bolesław Piecha przypomniał, że Senat zobowiązał się do rozpatrywania wyroków TK. Pytał przedstawiciela rządu, jaki procent zobowiązań podatkowych ulegnie przedawnieniu na skutek przyjęcia senackiego rozwiązania, i prosił o zaproponowanie innego przepisu, który realizowałby zasadę równego podejścia do problemu zobowiązań zabezpieczonych i niezabezpieczonych wobec Skarbu Państwa.

Senator zwrócił się również z prośbą o pisemną odpowiedź dotyczącą wysokości kwot wynikających z tych należności podatkowych.

Senator Marek Borowski zaproponował przesunięcie dnia wejścia w życie ustawy na 1 lipca 2015 r. W wyniku dyskusji nad tą propozycją senatorowie Marek Borowski i Piotr Zientarski zgłosili poprawkę zmierzającą do wprowadzenia okresu przejściowego do 1 lipca 2015 r.

Zastępca dyrektora Departamentu Administracji Podatkowej Grzegorz Mróz przedstawił informacje w sprawie wysokości należności wobec Skarbu Państwa wynikających z zobowiązań podatkowych i sposobu dochodzenia tych należności. Dyrektor dodał, że jeżeli weszłyby w życie przepisy z krótkim okresem *vacatio legis*, to w wielu przypadkach niezbędne będzie przyspieszenie egzekucji należności z nieruchomości. Wyraził również obawę, że proste uchylenie przepisu ustawy – Ordynacja podatkowa, bez odniesienia się do systemu zawartego w ustawie o księgach wieczystych i hipotece oraz w kodeksie cywilnym, może wywołać skutki inne niż wynikające z intencji komisji.

Dyrektor Włodzimierz Gurba przypomniał, że projekt ustawy wykonującej założenia

przyjęte przez Radę Ministrów, a także wyrok Trybunału Konstytucyjnego w najbliższym czasie zostanie przekazany do konsultacji społecznych i przy odpowiednio długim *vacatio legis* ustawa weeszłaby w życie w połowie 2015 r.

W głosowaniu komisje przyjęły projekt ustawy wraz z poprawką zgłoszoną przez senatorów Marka Borowskiego i Piotra Zientarskiego.

Do przedstawienia sprawozdania komisji na posiedzeniu Senatu został upoważniony przedstawiciel wnioskodawców Bohdan Paszkowski.

Konkluzja: Komisje rozpatrzyły w pierwszym czytaniu projekt ustawy, wprowadziły do niego poprawkę i wnoszą o przyjęcie tekstu jednolitego projektu ustawy oraz uchwały w sprawie wniesienia do Sejmu tego projektu ustawy (druk senacki nr 596S).

W posiedzeniu komisji nie uczestniczyły osoby wykonujące zawodową działalność lobbingową.